

JUDr. Ing. Miloš Olík, Ph.D., LL.M., FCI Arb
ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
Na Pankráci 1683/127
140 00 Praha 4

V Praze dne 28. listopadu 2025

Věc: odpověď na předžalobní výzvu Vašich klientů FlexiFin s.r.o. a FlexiFin prime s.r.o. ze dne 20. listopadu 2025

Vážený a drahý pane kolego, p. t.,

dovolte, abych Vám oznámil, že jsem převzal zastoupení obecně prospěšné společnosti Člověk v tísni, o.p.s. Plnou moc Vám zasílám v příloze.

Vaši klienti chtějí po mém klientovi, aby je vyřadil z Indexu odpovědného úvěrování, popřípadě aby přestal zveřejňovat celý index. Můj klient těmto požadavkům nevyhoví. Důvody jsou následující.

Můj klient považuje sestavování tohoto indexu (a dalších indexů) za službu veřejnosti. Tu provádí nezávisle na všech relevantních aktérech v daném prostoru na základě své vlastní metodiky a dat, která získá. Můj klient metodiku nijak neskrývá. Je ochoten některé její aspekty i vysvětlovat, popřípadě vstupovat v dialog ohledně její vhodnosti či relevance. V případě Vašich klientů tomu tak bylo, a to dokonce opakovaně. Za určitých okolností, pokud na základě takového dialogu nazná, že je vhodné ji upravit či modifikovat, tak tak učiní. I to byl případ Vašich klientů. Obecně ale platí, že jde vždy o jeho rozhodnutí, které vychází z jeho přesvědčení.

Ochota diskutovat o modalitách metodiky nebo je dokonce vysvětlovat není samozřejmě bezbřehá. Zatímco ve zcela obecné rovině je v zásadě takový dialog možný a částečně přínosný, tak s konkretizací jednotlivých kroků, vyhodnocování dat a kvalifikací či kategorizací jednotlivých produktů naopak tato ochota klesá, a to mimo jiné proto, že určitá část vyhodnocování jednotlivých položek musí být v režimu autonomního posouzení ze strany odborníků mého klienta. Tento proces pak musí být v detailech odolný vůči pokusům o manipulaci ze strany testovaných subjektů.

Pokud Vaši klienti opakovaně vznáší požadavek na transparentnost a objektivitu metodiky a vynucují si tak její změnu, tak můj klient stejně důrazně popírá subjektivní právo Vašich klientů tyto otázky nastolovat a vynucovat postupem, ve kterém hraničí manipulace s nátlakem, byť skrytá za slova o transparentnosti a objektivitě. Skutečnost, že Vaši klienti tak činí poměrně autoritativním způsobem a navíc podsouvají mému klientovi úmysl někoho nelegitimně poškodit, pak tento závěr jen potvrzuje.

Z hlediska práva totiž nelze na vztahy mezi Vašimi klienty a mým klientem nahlížet v žádném případě prizmatem nekalosoutěžního práva. Můj klient není soutěžitelem a Vaši klienti nemají právo nebýt kritizováni, srovnáváni, hodnoceni či jinak posuzováni. Na případné hodnocení Vašich klientů, a to jakékoliv, ze strany mého klienta se naopak vztahuje ústavněprávní ochrana svobody projevu.

Svobodu projevu chrání předpisy ústavního a mezinárodního práva a na ně navazující judikatura Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Podle ní nemusí být kritika přijímaná příznivě, nemusí být neškodná či bezvýznamná, ale může být zraňující, šokující a znepokojující, jakkoliv index mého klienta tyto hranice zdaleka nedosahuje. Index mého klienta pak není skutkovým tvrzením ale hodnotícím soudem, u kterého nelze testovat pravdivost. Jedná se o tzv. hybridní výrok, tedy hodnotící soud vycházející z faktů, přičemž judikatura toleruje relativně vysokou benevolenci při posuzování vztahu mezi kritikou a fakty, ze kterých kritik vychází: *Ani nepřítomnost názoru kritika z hlediska logiky a podjatost kritika nedovolují samy o sobě učinit závěr, že kritik vybočil z projevu, který lze označit za přiměřený. Pouze v případě, že jde o kritiku věci či jednání osob veřejných, která zcela postrádá věcný základ a pro kterou nelze nalézt žádné zdůvodnění, je třeba považovat takovou kritiku za nepřiměřenou.* (citováno dle nálezů Ústavního soudu vydaného dne 11. listopadu 2005 pod sp. zn. I. ÚS 453/03 (paralelní citace: N 209/39 SbNU 215; populární název: *K právu na ochranu osobnosti*)).

Jinými slovy, hledat v ustáleném výkladu práva požadavek na objektivitu a transparentnost, jak činí Vaše předžalobní výzva, skutečně nelze. Takové požadavky platné právo nezná. Navzdory tomu je můj klient přesvědčen, že je zcela objektivní a adekvátně transparentní. Jakoukoliv judicializaci nebo arbitrabilitu těchto otázek nicméně zcela odmítá.

Problém nastíněný Vaší předžalobní výzvou má ještě jeden zásadní rozměr. Vedle svobody projevu chráněné čl. 17. Listiny existuje i svoboda vědeckého bádání dle čl. 15 odst. 2 Listiny. K tomuto pojmu neexistuje žádná zásadní ústavněprávní judikatura, ale výklad takového pojmu je nasnadě. Jestliže ústavodárce považoval za nutné tuto svobodu, která je pojmově součástí i svobody projevu, normovat odděleně, měl nepochybně úmysl poskytnout vědeckému bádání oproti běžné svobodě projevu určitý nadstandard daný povahou této činnosti.

Systematický sběr dat, jejich vyhodnocování a zveřejňování výstupů je vědeckou činností, která požívá specifické ochrany, jež mu skýtá čl. 15 odst. 2 Listiny. Skutečnost, že můj klient není formálně akademickou entitou, na věci nic nemění. Důležitá je povaha činnosti v obecném nebo veřejném zájmu. Klíčovým prvkem svobody vědce je stále hledání doposud neznámých řešení a také experimentování. Jinými slovy, i právo na případný legitimní omyl je pojmovým znakem svobody vědeckého bádání, která mého klienta chrání, jakkoliv je ten přesvědčen, že neexperimentuje a ani se v tomto kontextu žádných omylů nedopouští. Soudcem toho, zda tomu tak je nebo není, ovšem nemůže být obecný soud, ale širší odborná veřejnost a budoucí výzkumy.

S ohledem na uvedené tedy považuje můj klient požadavky Vašich klientů za zcela nedůvodné.

Nad rámec čistě právního posouzení sporu nastoleného Vašimi klienty si dovoluji poukázat na určité souvislosti jejich požadavku. Můj klient vytváří index na základě dat, která kvantitativně analyzuje. Vedle této analýzy se setkává s řadou skutečných příběhů, které vnímá naopak kvalitativně. V mnoha těchto příbězích hrají Vaši klienti roli někoho, kdo ublížil jiným pro svůj zisk. S ohledem na jejich množství a zkušenosti z terénu pak jsou pracovníci mého klienta přesvědčení, že zisk z neštěstí jiných a zneužití jejich slabosti je zcela vědomou strategií Vašich klientů.

Současně s touto předžalobní výzvou si Vaši klienti zaplatili v elektronických médiích publikaci textu, jehož titulky začíná slovy: „*Člověk v tísni poškozuje nebankovní sektor*“. Nijak nezpochybňuji svobodu

projevu Vašich klientů, i když Vaši klienti se ji mému klientovi snaží upřít. Celý příběh tak má zřetelnou linii, ve které Vaši klienti úmyslně vydělávají na neštěstí jiných. Můj klient o tom informuje veřejnost způsobem, který je maximálně korektní a férový, na což Vaši klienti reagují jednak tím, že se snaží mého klienta umlčet a současně jej nekorektně očerňují ve veřejném prostoru.

Existují žaloby nebo jiné právní postupy, které usilují o to, a jenom o to, čeho se výslovně domáhají. Pak existují žaloby nebo jiné právní postupy, které právo zneužívají k dosažení nelegitimních cílů, mezi které patří i umlčení oprávněné kritiky. Do této kategorie spadá i Vaše předžalobní výzva a zamýšlená žaloba, pokud ji Vaši klienti skutečně zvažují. Existuje ještě třetí kategorie žalob a právních postupů, a to jsou taková zneužití práva, která v navazujícím procesu nenaplní ani deklarovaný ani nepřiznaný účel, ale právě naopak odhalí skutečnou podstatu problému a úmysl toho, kdo usiluje o zneužití práva, a to někdy spektakulárním, místy až bizarně groteskním způsobem. Jaké jsou ambice Vašich klientů v této právní anabázi netuším.

Můj klient se za třicet let své činnosti prakticky po celém světě setkal s mnoha aktéry, kteří se snažili ho v různých činnostech zastavit nebo omezit. Často šlo o diktátorské entity, které měly k dispozici armády, policie a tajné služby. Můj klient měl vždy za to, že svou práci dělá nejlépe, jak umí a nikdy se nevzdal a vždy bojoval až do konce. Důvodem byla víra mého klienta, že jeho práce má smysl a pomáhá lidem. Pokud Vaši klienti předpokládají, že mého klienta zastraší jedna předžalobní výzva a jeden mdlý inzerát, který se tváří jako článek, tak si Vám dovoluji sdělit, že se můj klient cítí uražen a podceněn.

S pozdravem

Pavel Uhl, advokát

příloha: plná moc